यत्तु पार्थेन मे स्नेहात् प्रतिज्ञा चाभिरक्षिता । सखड्गोऽस्य हतो बाहुरेतेनैवास्मि वञ्चितः ।
भवितव्यञ्च यद्भावि दैवं चेष्टयतीव च । सोऽयं हतो विमर्द्दोऽस्मिन् किमत्राधर्म्मचेष्टितं ।
अपिचायं पुरा गीतः श्लोको वाल्मीकिना भुवि । न हन्तव्याः स्त्रिय इति यद्ब्रवीषि प्लवङ्गम ।
सर्व्वकालं मनुष्येण व्यवसायवता सदा । पीडाकरममित्राणां यत् स्यात्कर्त्तव्यमेव तत् । ९०२०
॥ सञ्जय उवाच ॥ एवमुक्ते महाराज सर्व्वे पाण्डवकौरवाः । नस्म किञ्चिदभाषन्त मनसा समपूजयन् ।
मन्त्राभिपूतस्य महाध्वरेषु यशस्विनो भूरिसहस्रदस्य । मुनेरिवारण्यगतस्य तस्य न तस्य कश्चिद्वधमभ्यनन्दत् ।
सुनीलकेशं वरदस्य तस्य शूरस्य पारावतलोहिताक्षं । अश्वस्य मेध्यस्य शिरो निकृत्तं न्यस्तं हविर्द्दानमिवान्तरेण ।
स तेजसा शस्त्रहतेन पूतो महाहवे देहवरं विसृज्य । आक्रामदूर्द्ध्वं वरदो वराहो व्यावृत्य धर्म्मेण परेण रोदसी ।
इतिश्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि जयद्रथवधपर्व्वणि भूरिश्रवोवधे त्रयस्त्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४३ ॥
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ अजितो द्रोणराधेयविकर्णकृतवर्म्मभिः । तीर्णः सैन्यार्णवं वीरः प्रतिश्रुत्य युधिष्ठिरे । ९०२५
स कथं कौरवेयेण समरेष्वनिवारितः । निगृह्य भूरिश्रवसा बलाद्भुवि निपातितः ।
॥ सञ्जय उवाच ॥ शृणु राजन्निहोत्पत्तिं शैनेयस्य यथा पुरा । यथा च भूरिश्रवसो यत्र ते संशयो नृप ।
अत्रेः पुत्रोऽभवत् सोमः सोमस्य तु बुधः स्मृतः । बुधस्यासीन्महेन्द्राभः पुत्र आसीत् पुरूरवाः ।
पुरूरवस आयुस्तु आयुषो नहुषः सुतः । नहुषस्य ययातिस्तु राजर्षिर्द्देवसम्मितः ।
ययातेर्द्देवयान्यान्तु यदुर्ज्येष्ठोऽभवत् सुतः । यदोरभूदन्ववाये देवमीढ इति श्रुतः । ९०३०
यादवस्तस्य तु सुतः शूरस्त्रैलोक्यसम्मतः । शूरस्य शौरिर्नृवरो वसुदेवो महायशाः ।
धनुष्यनवरः शूरः कार्त्तवीर्य्यसमो युधि । तद्वीर्य्यस्तस्य तत्रैव कुले शिनिरभून्नृप ।
एतस्मिन्नेव काले तु देवकस्य महात्मनः । दुहितुः स्वयंवरे राजन् सर्व्वक्षत्रसमागमे ।
तत्र वै देवकीं देवीं वसुदेवार्थमाशु वै । निर्जित्य पार्थिवान् सर्व्वान्रथमारोपयच्छिनिः ।
तां दृष्ट्वा देवकीं शौरेरथस्थां पुरुषर्षभ । नामृष्यत महातेजाः सोमदत्तः शिनेर्नृप । ९०३५
तयोर्युद्धमभूद्राजन् दिनार्द्धञ्चित्रमद्भुतं । बाहुयुद्धं सुबलिनोः प्रसक्तं पुरुषर्षभ ।
शिनिना सोमदत्तस्तु प्रसह्य भुवि पातितः । असिमुद्यम्य केशेषु प्रगृह्य च पदा हतः ।
मध्ये राजसहस्राणां प्रेक्षकाणां समन्ततः । कृपया च पुनस्तेन स जीवेति विसर्ज्जितः ।
तदवस्थः कृतस्तेन सोमदत्तोऽथ मारिष । प्रासादयन्महादेवममर्षवशमास्थितः ।
तस्य तुष्टो महादेवो वरदानां महाप्रभुः । वरेण च्छन्दयामास स तु वव्रे वरं नृपः । ९०४०
पुत्रमिच्छामि भगवन्यो हि हन्याच्छिनेः सुतं । मध्ये राजसहस्राणां पदा हन्याच्च संयुगे ।
तस्य तद्वचनं श्रुत्वा सोमदत्तस्य पार्थिव । एवमस्त्विति तत्रोक्त्वा स देवोऽन्तरधीयत ।
स तेन वरदानेन लब्धवान् भूरिदक्षिणं । न्यपातयच्च समरे सौमदत्तिः शिनेः सुतं ।
पश्यतां सर्व्वसैन्यानां पदा चैनमताडयत् । एतत्ते कथितं राजन् यन्मां त्वं परिपृच्छसि ।
नच शक्यो रणे जेतुं सात्वतो मनुजर्षभैः । लब्धलक्ष्याश्च संग्रामे बहवश्चित्रयोधिनः । ९०४५